



TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 41

Indhold

- **AKTUELT I MARKEN**
 - Mangan
 - Kerb 400 SC og jordtemperatur
 - Tid til at bestille planteværn til 2026
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Brug af egen såsæd
 - Frister for rydning af skov/træer og andre arealer uden for markblok for at opnå støtte i 2026
 - Grundbetaling
 - Bioordninger/GLM-10 arealer
 - GLM-10
 - Tilskudssatser 2025 og 2026
 - Klima- og miljøvenligt græs samt brakordninger
- **HANDEL**
 - Gødningshandel – Hvordan dannes prisen på handelsgødning?
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - Kursus i FarmTracking og CropManager
 - HOVBORG - regionalt planteavlsmøde

AKTUELT I MARKEN

Mangan

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Der er stadig vintersæds marker der viser tegn på behov for mangan. Der er dog frost i vejrudsigten, så der må afventes en periode med mere gunstige vejrforhold.

I vinterraps ses der også enkelte marker med tegn på mangel af næringsstoffer. Med den vejrudsigt der er lige nu, må det forventes at væksten stopper og bladene trækker sig sammen, hvorved behovet for næringsstoffer reduceres. Se billede 1.

Sprøjtning med mangan kan gennemføres efter let nattefrost max. 1-3 °C frost, når blot planterne når at tø op i løbet af dagen. Udsprøjtning forud for kraftig nattefrost, under 4-5° C frost, kan give ganske betydelige svidninger. På regnvejrsdage med en meget høj luftfugtighed og lav lysintensitet, opnås den bedste effekt ved udsprøjtning i løbet af dagtimerne, mens sene aftensprøjtninger og morgensprøjtninger bør undgås.



Billede 1 De lyse pletter mellem bladnerverne tyder på mangel af næringsstoffer, formentlig magnesium- og manganmangel. Foto: Niels Holmgaard, planterådgiver, SAGRO

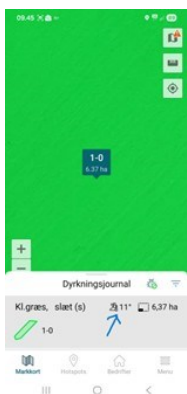
Kerb 400 SC og jordtemperatur

Når jordtemperaturen kommer under de 10 °C, er det tid til at bekæmpe græsukrudt mm. med Kerb 400 SC. Kerb 400 SC er en god resistens bryder og så er det muligt at tage mangan med, hvis der ikke er frost omkring sprøjtetidspunktet.

Temperaturen i jorden er stadig til den høje side til at anvende Kerb 400 SC, pt omkring 11 °C. Se figur 1.

Jordtemperaturen kan du finde i FarmTracking, hvis du har abonnement på FarmTracking. Du finder den på følgende måde:

- Åbn FarmTracking til din bedrift
- Vælg markkort og find ønsket mark
- Tap på mark nummer og markens areal vises
- Nederst vises oplysninger fra dyrkningsjournalen
- Jordtemperaturen aflæses til 11°C



Figur 1 På denne mark er jordtemperaturen i 10 cm. dybde 11 °C. Data kommer fra de samme data som før og dækker over postnummer områder.

Tid til at bestille planteværn til 2026

Det er særlig vigtigt at bestille planteværn til kommende sæson netop i år. Der er mange midler der udgår i 2026 og der er salgsforbud allerede fra årets udgang, dog nogle først fra 28. februar 2026. Det drejer sig bl.a. om midler der indeholder DFF og derudover midler som Balaya og Propulse.

Kontakt din planterådgiver, hvis du ønsker hjælp til at beregne mængder af planteværn, du får brug for i kommende sæson og køb ikke mere end du kan få brugt i tide. [Se den komplette liste og læs mere her.](#)

REGLER OG TILSKUD

Brug af egen såsæd

Hvis du har sået hjemmeavlet udsæd, skal der betales forædlerafgift til sortsejeren. Forædlerafgiften er med til at betale udviklingen af fremtidens sorter. Afgiften varierer efter sort, og oplysninger om brug af egen udsæd skal indberettes til **Danske Sortsejere**, hvorefter man vil modtage en faktura på forædlerafgiften.

Frister for rydning af skov/træer og andre arealer uden for markblok for at opnå støtte i 2026

Grundbetaling

Et areal skal være til rådighed fra 15. marts til 25. oktober for at være støtteberettiget.

Har der været en bygningsparcel, skov, krat eller f.eks. juletræer og arealet ønskes med i EU-ansøgningen i 2026, skal rødder og andet som f.eks. nedtagne minkfarme, være fjernet på en måde, så arealet fremstår som dyrkningsegnet landbrugsjord. Arealet skal være klar til etablering af en afgrøde senest 14. marts, for at kunne opnå Grundbetaling.

Bioordninger/GLM-10 arealer

GLM-10 står for de nationale krav til 4 pct. brak. Udover de 4 pct. kan der som i 2025 søges til flere bioordninger, herunder blomsterbrak, men det kræver at der har været søgt grundbetaling i 2025 for at opnå disse tilskud.

Har du et nyt areal, du skal have med som brak i 2026, kan du så blomsterbrak og derved opfylde kravet til 4 pct. ikke-produktivt areal, men du kan ikke opnå det højere tilskud under bioordningerne.

Husk at brak og bioordninger gælder for hele kalenderåret. Dette er i øvrigt også gældende for klima- og miljøvenligt græs.

GLM-10

Det nye GLM 10-krav påvirker bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed. Her kan du se betydningen for bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed:

- For at du kan modtage tilskud til bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed skal du opfylde GLM 10-kravet, hvor du er forpligtet til at sikre, at mindst 4 pct. af din bedrifts omdriftsarealer udgøres af ikke-produktive elementer og arealer. Der er dermed ikke nogen ændring for indtræden i ordningen i forhold til de foregående år.
 - Ligesom i 2025, kan du fortsat få tilskud under bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed for et ekstra procentpoint, hvis du udlægger mindst 7 pct. ikke-produktive arealer.
 - Du kan ikke søge tillæg til bestøverbrak i 2026, da ordningen udgår.
-

Tilskudssatser 2025 og 2026

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, oplyser, at de som vanligt begynder udbetaling af landbrugsstøtte i primo december.

De endelige tilskudssatser er fastsat og der er en del ændringer på beløbene i forhold til, hvor stor søgning der har været til de enkelte ordninger.

Nogle ordninger er underansøgt andre overansøgt, men beløb kan så flyttes imellem ordningerne, dog inden for bestemte rammer. For 2025 har der været overansøgt på ha-støtten, så den bliver 0,25 % mindre end forventet. Til gengæld er andre ordninger tilført betydelige beløb fra andre ordninger som har været underansøgt, se tabel 1.

Nyt tillæg i 2026: 1.950 kr. pr ha til arealer placeret på kulstofrige arealer og arealer med vådområdepotentiale. Det skal forventes, at tillægget alene gives til arealer med overlap til dette kortlag, så det kan blive delområder af marker.

Tabel 1 Tilskudssatser 2025 til udbetaling for grundbetaling og bio-ordninger og forventede beløb for 2026. Kilde: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Ordning	Tilskudssats (kr. pr. hektar)		
	2025 forventet	2025 til udbetaling	2026 forventet
Grundbetaling	1.815	1.810,98	1.575
Miljø- og klimavenligt græs	1.500	1.866,94	1.500
Varieret planteproduktion	615	765,45	615
Biodiversitet & bæredygtighed	2.700	3.410,36	1.350
Biodiversitet & bæredygtighed - bestøverbrak	1.500	1.502,98	udgår
Kulstofrige arealer - ny 2026			1.950

Klima- og miljøvenligt græs samt brakordninger

Husk at arealer der ligger brak, eller med klima- og miljøvenligt græs eller er ansøgt med en bioordning, skal ligge uden jordbearbejdning **hele kalenderåret** for at være støtteberettiget.

Ikke tilladt aktivitet er sprøjtning, dræning, kalkning og egentlig jordbearbejdning eller anden landbrugsaktivitet. Mindre reparationer af dræn kan udføres, f.eks. grave ned til et underliggende brønddæksel for inspektion eller spuling af dræn.

Styrelsen anvender fysisk kontrol og satellit til at overvåge, om der kommer ”sorte marker”, hvor disse ordninger er ansøgt.

Der har i 2025 været en del sager, hvor der ikke har været overholdt reglerne for 4 % brak. Er der ikke andet brak til at erstatte, kan det få meget alvorlige konsekvenser på udbetalingen af hektarstøtten.

HANDEL

Gødningshandel – Hvordan dannes prisen på handelsgødning?

Af planterådgiver Troels Melvang

Nedenstående anbefalinger er blevet til i samarbejde med Agrocura. Kontakt Agrocura ved spørgsmål.

Det er muligvis et af tidens mest komplicerede spørgsmål.

Egentlig burde det ikke være så svært: hovedingrediensen kvælstof hives ned fra luften via Harber-Bosch processen, en energikrævende proces. Der er derfor en vis logik i at antage, at energiprisen sætter barren for, hvad gødning kan koste.

Sådan har det været historisk, sådan er det ikke længere. Krig og toldmure komplicerer markedet. Vi har tidligere fortalt om at russerne i juni, havde held til at eksportere tæt ved 1.000.000 t. gødning til EU, hvilket virker helt absurd, i forhold til det sanktionsregime EU skulle forestille at underlægge Rusland. Det blev da også modsvaret af en forsinket importtold, der blev indført i juli.

Den billige russiske gødning nok har holdt prisen i skak hen over efteråret, men det pres er opslugt i markedet og EU forsynes nu primært af udbydere fra EU, hvor Yara er den markant største med ca. 80 %.

Allerede 17. oktober varslede Yara de første stigninger, og der er netop varslet yderligere stigninger på 15-17 kr. pr. 1. december.

Det gyldne spørgsmål. Hvad støtter Yaras priser?

- Ingen konkurrence fra Rusland. Andre lande udenfor EU bl.a. Algeriet og England rammes i princippet af samme

importtold som Rusland.

- 1 januar 2026 indføres en ny klimatold i EU på gødning: CBAM-afgiften

- CBAM står for Carbon Border Adjustment Mechanism

- CBAM er klimaværktøj fra EU der skal sikre, at gødning importeret og solgt i EU også er reguleret for deres CO₂ udledning. Det samme gør sig gældende for andre industrier såsom fx stål og cement.



Begge faktorer er prisstyrkende og vil støtte Yara's priser.

Flere i den landbrugsfaglige branche synes ikke om bytteforholdet: Forholdet mellem pris på korn og pris på gødning er drejet til ugunst for landbruget, det taler mod at handle under det nuværende bytteforhold, bl.a. kornbasen

Jeg vil modsat anbefale, at man skynder sig at dække min. 70 % af næste års forbrug af, til det nuværende prisniveau.

Her skal man se på hvem, der de næste 4 måneder er forpligtiget til at sælge og levere gødning: Det er overvejende de danske andelsselskaber.

Som andelsselskab forpligtiger du dig til at aftage andelshavernes varer og på samme måde forsyne andelshavere med de afgørende værktøjer til, at de kan drive deres virksomhed, konkret med såsæd, gødning og planteværn.

Andelsselskaber er meget bevidste om deres opgave. Da gødning er meget tonstungt at flytte, skal handler og logistik være på plads i god tid, før varen skal bruges i det tidlige forår. Det betyder, at vinduet til at disponere og handle fra nu og til foråret, bliver meget lille.

Den eneste udbyder til at levere den volumen er Yara.

Der gøres alt for at få f.eks. Belgisk og Iberisk gødning, men det fylder for lidt og alle vil have det.

Konklusion: Meget taler for, at det NU er tiden til at dække sig ind!

ARRANGEMENTER OG KURSER

Kursus i FarmTracking og CropManager

Bliv klar til at føre din sprøjtejournal digitalt.

Klik ind på datoen for at læse mere om kurset og tilmelding:

- Onsdag den 26. november kl. 9.00-12.00 på SAGRO Herning
- Onsdag den 14. januar kl. 9.00-12.00 på SAGRO Billund
- Onsdag den 21. januar kl. 9.00-12.00 på SAGRO Esbjerg
- Mandag den 26. januar kl. 9.00-12.00 på SAGRO Holstebro

HOVBORG – regionalt planteavlsmøde

HOVBORG - regionalt planteavlsmøde

Onsdag den 3. december kl. 14.00-17.00 på Hovborg Kro